

OD KOD ŽAGOLIČ?

Stara mama je sedela ob krušni peči, si potihoma prepevala stare pesmi in zrla skozi okno, kjer je sonce topilo sneg. Izrabila sem trenutek in jo povprašala o preteklosti Žagoliča in od kod pravzaprav to ime.

...Pred davnimi časi je bil v Žagoliču velik jez in ob njem velika žaga. Jez je bil na mestu, kjer so danes prve štiri hiše. Lastniki žage so imeli hiše nad vodo, v bregu. V začetku je žaga slabo nesla, kmalu pa so žagarji imeli veliko dela z lesom. Žago je poganjala voda. Po jezu so s splavi prevažali les na žago. Delo v žagi je bilo težko, saj so delali od jutra do večera. Lastnik žage je kmalu obogatel in je kot žagar postal znan po bližnjem in daljnem svetu. Zato so dali tudi vasi ime Žagolič. Gospodar pa je menda umrl še mlad in ženi ter otrokom prepustil vso skrb za žago.

Toda vsaka stvar ima svoj konec. Čez nekaj let so vaščani zapazili, da je vsak dan v jezu manj vode. Nekaj tednov potem je bil jez prazen in vaščani so šli raziskovat, kako da je prišlo do tega. Najprej so dobili luknjo pri Kalu, kjer je sedaj odpad, nato pa še luknjo malo stran od naše hiše. Še tisti dan so prišli možje iz Grahovnika v Žagolič in so se pritoževali, da iz hriba strašno teče voda in da je vse poplavljeno. Res so šli pogledat in videli, da govore resnico. Nato so napolnili deset sodov z rdečo barvo in jo zlili v luknjo blizu naše hiše in šli pogledat v Grahovnik. Res je skozi luknjo pritekla rdeča barva in našli so vzrok, zakaj je voda iz jezu iztekla. Da je to resnica, nam pričajo mnogi podatki iz zgodovine. Med starimi prebivalci pa še danes kroži ta pripoved o Žagoliču.

Po vojni so Žagolič in Malo Polje poimenovali kar oboje - Malo Polje. Mi, prebivalci Žagoliča, pa se še zmeraj štejemo med Žagoličane in smo ponosni na zgodovino vasi.

Tako je stara mama končala pripovedovanje. Spomnila se je še na invalida Andreja Ferjančiča, ki je hodil po vasi s stolicami in pripovedoval razne pravljice in resnične zgodbe iz preteklosti. (1978/79, št. 4)

MARJETKA Lemut, 7. r.